

Elfizetési árak helyben és vidéken:
 Egy évre - - - - - 12 korona
 Félévre - - - - - 6 korona
 Negyedévre - - - - 3 korona
 Egyes szám ára - - 8 fillér.
 Telefon szám 6.

HATÁRŐR

UJVIDÉK,
 1907. jun. 5, szerda
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Ujvidék, Ferencz József-tér
 Kéziratokat nem adunk vissza
 Megjelenik szerda, péntek
 és vasárnap reggel.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Árvéd gróf.

Árpád emléke.

Sajnos, de a mi nemzeti ünnepeinket mindennek inkább lehet ma még nevezni, csak igazán nemzeti nem. A Szent István emlékére szentelt ünnep majdnem tulnyomólag felekezeti jellegű s a protestáns felekezetek máig sem barátkoztak meg vele s aligha fognak valaha. Az igazi nemzeti ünnepnek való március 15. és október 6. még csak nemzeti álomkép alakjában él előttünk s jó, ha csendes részvétellel megünnepelhetjük nemzeti ünnep gyanánt. Törvény nem emlékezik meg semmiről sem, mert a magyar országgyűlés még mindig nem tart ott, hogy a magyar nemzet két szent napját, a nemzeti újjáébredésnek és a gyilkos császári hatalomnak áldozatul esett vértanúk emléket törvényileg örökítene meg.

A most folyó esztendő két kiváló és ritkán előforduló alkalmat nyújt nemzetünknek igazi ünneplésre. Az egyik királyunk megkoronáztatásának negyven éves évfordulója, a másik honfoglaló fejedelmünk, Árpád halálának ezer éves fordulója. A nemzetnek életében mindkettő vajmi ritkán fordul elő s különösen az utóbbi majdnem páratlanul áll a nemzetek történetében. Mindkettő egyaránt méltó a megünnepelésre. De mindjárt hozzá is tesszük, hogy mindkettő más-más eszmét vet felszínre s a hála és kegyelet más-más hurjait pendíti meg egy nemzet lelkében.

Ezt a két alkalmat egy kalap alá vonni s egy füst alatt elvégezni akarni: igazán szerencsétlen gondolat.

A magyar nemzet szereti királyát s készséggel hódol előtte koronázásának negyven éves évfordulóján; de honalotójának emléke is szent előtte s nem

engedheti meg, hogy egyik a másik rovására háttérbe szorítottassék. Az ezer éves halott fejedelem méltán számot tarthat negyven évet betöltött koronás utódja kegyeletére is s nem állítható oda ennek koronázási jubileumára mint mellékalak, a kiről valamilyen alakban szintén meg kell emlékezni.

Bécsben azt akarják, hogy az ezer éves halott ne keljen versenyre egy 40 éves uralkodó utódjával. A halottak elégedjenek meg a csendes misével, a szentelt vízzel és tömjénfüsttel; sőt örüljenek, ha legalább ennyi tiszteletben részesítik s meghuzzák a harangot pogány mivoltunk felett, mely tisztességben még eretnek sem részesülhet, ha különben keresztény volna is.

Itt az ideje, hogy megmozduljon a magyar társadalom is, mely a honalapító Árpád emléke iránt kell, hogy a kegyeletnek legalább is ugyanazt a fokát érezze, mint aminővel Ferenc József megkoronáztatási jubileuma iránt viseltetik. Adjuk meg alkotmányosan uralkodó királyunknak az öt méltán megillető tisztességet megkoronáztatásának 40 éves fordulója alkalmából. De az 1000 év óta hamvadozó Árpád emlékének is követeljük meg az öt megillető tisztességet: az ő emlékét megörökítő külön törvényhozási intézkedést s az erre szolgáló külön művészi emlékü félállítást és egyéb kulturális intézmények létesítését. Magától értetődik, hogy emlékének nélkülöznie kell minden felekezeti mázt.

Ezzel a nemzet önmagát becsüli meg s ez kötelessége is, ha ad valamit önmagára.

Néhány szó a válságról.

A mióta a horvát kérdés felszínre vetődött, a magyar sajtóban eleinte burkoltan, később már egész nyíltan hangzott el, hogy kormányválság van kitörőben. A darabont-pénzen hízalt sajtó óriási lelkesedéssel fogadta a Bécsből jövő válsághíreket és felkorbácsolta a közvélemény hangulatát a kormány ellen. De nézzük csak voltaképpen mi történt? Mi a kavargás oka?

A nemzeti kormány, mely konsolidált állapotok teremtésére vállalkozott egymás után terjeszti a Ház elé a jobbnál-jobb szociális törvényjavaslatokat, hogy az országot annyira hanyattatás után végre biztos alapokra fektesse. Ez természetesen nem tetszik a letört hatalmaknak és mindenképpen igyekeznek a kormány emberséges szándékait és törekvéseit befekettíteni.

A magyar nép nem hisz nekik és változatlan ragaszkodással viseltetik a koalíció iránt, de hisznek nekik Bécsben a király környezetében, ahol a kamarilla ismét kezdi bontogatni szárnyait és százados magyar gyűlöletét újra felszínre juttatja. Öreg királyunk hajlott koránál fogva nagyon befolyásolható és a kamarilla ezt a maga érdekében akarja kihasználni.

Most mikor az alkotmány biztosítékokról szóló törvényjavaslat beterjesztése aktuálisra vált, a kamarilla zsoldosai az általános választói joggal hozakodnak elő és azt suggerálják a királynak, hogy a mai kormány azért akarja előbb az alkotmány biztosítékokat, mert nem akarja megcsinálni az általános választói jogot. Ez éppen olyan bécsi hazugság, mint az a számtalan, melyek miatt a magyar nemzet oly sok megpróbáltatáson ment keresztül. A nemzeti kormány határozottan vállalkozott az általános választói jogról szóló törvény megcsinálására, azzal, hogy mikor ép meg lesz, feloszlatják a képviselőházat, a kormány elhagyja helyét és az új választási törvény alapján kéri a nemzet ítéletét.

Ha mindenekelőtt az általános választói jog törvényét készítenék el, akkor nem maradna már idő az alkotmány biztosítékokra, a melyekre ugyancsak vállalkozott ez a kormány. A király 1906. május 22-én tartott trónbeszédében világosan kötelezettséget vállalt.

A kardok.

— A Határőr eredeti tárcája. —

Irta: Drégely Gábor.

Szentmiklóssy Pál tartalékos főhadnagy egyedül ült szobájában s némán bámult le az utca félhomályába. Merengésében Bárfay barátja zavarta meg, ki jelenleg szolgálatban lévő honvédhadnagy volt. Dult arccal rontott be Szentmiklóssy garconszobájába. Szentmiklóssy csodálkozva nézett barátjára és meglepetve vette észre, hogy a kardja hiányzik.

— Add kölcsön a kardodat! kiáltá kétségbeesetten Bárfay. — Hát veled mi történt? — Irtóztató, lihegő a badnagy. Aztán nagy sokára magához tért és elmondta a következő történetét.

— A jótékony öngyilet mulatságán történt. Cilley főhadnagy táncosnőjének egy ur a lábára hágtott, a miért ő neveletlen fráternek nevezte. Az idegen erre arcába dobta névjegyét, mire Cilley felkért bennünket, hogy legyünk a segédei. Ma délután Szendy főhadnaggyal felkerestük a névjegy tulajdonosát. A Belváros egyik bérházában lakik. Csengetésünkre a szobaleány nyitott ajtót. Az előszobában félig nyitott ládák heverték a fal mellett s jó ideig kellett keresgelnünk, míg kardjainkat egy alkalmas sarokba tudtuk támasztani. A szobában háziasszony öltözött

csinos asszonyka fogadott és csodálkozva tekintett reánk.

— A kedves férje itthon van — kérdém. — Nincs, felelte asszonyka kipirulva, de nemsokára itthon lesz. Kikhez legyen szerencsém?

— Bemut tkoztunk — ő pedig helyet mutatott nekünk egy láda tetején.

— Nagysád talán a naphtalin-kurát tartja? — kérdé segéd társam Országh hadnagy (civilben többszörösen békott orvosnövendék volt). — Oh nem, nem — válaszolt nevetve — Karlsbadba utazunk ma este — oh annyi a dolgunk — pakolunk — takarítunk, azért van ilyen rendtelenség.

— Ma este kérdém csodálkozva? (Ez az ember megszökik a párbaj elől.) — Ma este felelt ő.

De remélhetőleg nagyszágos asszonyom egyedül utazik? Országh rögtön kísérőnek akart ajánlkozni. — Dehoggy egyedül felelt a szép asszony. Oh a férjem nem engedné meg, ő nagyon féltékeny! Van is oka — felelt Országh — a kinek ilyen bájos kis felesége van... Oh kérem hagyjuk a bókákat! — Országh nagyot tüszentett a naphtalintól. — No lássa, felelt az asszonyka — maga sem hiszi el, még tüszent is rá!

Pardon — felelt zavartan, meghütöttem magamat az éjszaka!

A kicsike jókedvűen kacagott. Országh zavartan fészkelődött helyén. Az asszonyka kacagása kihallatszott az előszobába, hová ép most lépett be a féltékeny férj. Alig nézett szét, megpillantotta a két kardot, melyek szerényen huzták meg magukat az előszoba szegletében.

Megesal — ordítá a belvárosi Ottelló és még hozzá egyszerre kettővel! Oh, de most az egyszer nem menekülnek el! Fogta a két kardot, betette az utiláda és reázárt a láda tetejét. Aztán bőszen feltépte az ajtót betoppant.

Előadtam, hogy mi járatban vagyunk. — Az előbbi Ottelló rémülten szabadkozott, hogy ő nem is volt azon a mulatságon. Dühösen vettem elő névjegyét, melyet ő Cilley főhadnagy arcába dobott, mire ő alacsonyabb hangon így szólt:

En pedig bebizonyítottam, hogy nem is voltam a tegnapi mulatságon. — Bámulva tekintettünk reá. — Benyitott a szobába és kihívta a feleségét. — Mond kicsikém, hol voltunk mi tegnap este? — Együtt voltunk az orfeumban szolt az asszony elpirulva. — No most hiszik-e vagy nem, szolt diadalmasan. — Valaki úgy látszik uraságod névjegyével akarta gyávaságát palástolni, szoltam és bocsánatot kérve távozni akartunk. — Pardon uraim szolt ő élénk állva, tartozom önöknek egy vallomással. Nem tehetek róla, de nagyon féltékeny vagyok a feleségemre.

lalt arra, hogy első sorban az alkotmánybiztosítók kerülnek elintézés alá s csak azután lehet szó az általános választói jogról. Itt tehát félreértésről lehet beszélni, nem pedig kormány válságról. A király bécsi lakályai ismét — mint már oly sokszor — intrikáltak a magyar kormány ellen, melynek a koronánál nehézségeket akarnak támasztani. El akarják kedvetleníteni és szeretnék, ha a kormány tagjai a nép körében eljászanak népszerűségüket. Ez azonban nem fog megtörténni. A magyar kormány tagjai, bár nem tartoznak egy pártba, mégis teljesen szolidárisak egymással. Bizonyosság erre Apponyi azon kijelentése, hogy „Együtt jöttünk, együtt megyünk”.

Ez volna talán donképpen a riasztó válsághírek magva. A nemzeti kormány, mely a nép bizalma folytán kormányozza az országot nyugodtan, felemelt fővel áll a maga helyén. A képviselőház és a nemzet többségét teljes mértékben bírja, tehát a darabontok és a kamarilla áskálódásai nem érnek fel hozzá.

A szinkör kérdése.

A szinügyi bizottság ülése.

Makó társulatát megdicsérték.

A városi törvényhatósági bizottsági szinügyi bizottsága szombat délelőtt 11 órakor, a városháza kis tanácstermében, Szalay Lajos, kir. tanácsos, polgármester elnöke alatt ülést tartott, amelyen Bozsónik Béla, Mayer József, Parcséti Vince törvényhatósági bizottsági tagok és Profuma Béla főjegyző vettek részt.

Profuma főjegyző fölolvasta Kopecek György műépi-észnek a *Határőr* mult számában egész terjedelemben közölt levelét, melyben fontos és mérlegendő okokra hivatkozva a favázás szinkörépítés helyett a tégláépítkezést javasolja, ami természetesen nagyobb anyagi megterheléssel járna, de ezzel szemben főleg a tartósság, tűzbiztonság és fűthetőség kérdését, mint olyan előnyöket kéri figyelembe venni, amelyek a tégláépítkezés mellett szólnak. Egyben bemutatta Kopecek György terveit, amelyeken Makó Lajos szinigazgató, aki öt évre kapta meg az újvidéki színházat, némi pótlást eszközölt, ugyanis az öltözők és egyéb mellékhelyiségek elhelyezésére és kiegészítésére vonatkozólag szakértő véleményt mondott. A bizottság beható vita után, — amelyben minden megjelent biz. tag résztvett, — Kopecek előterjesztéseit, kiegészítve Makó pótlásaival, elfogadta és megbízta Kopecek műépítést, hogy a végleges terveket előterjesztési értelmében készítse el.

Szóba került természetesen a szinkör elhelyezésének kérdése is és a bizottság többsége a sétatéri rózsadombon kijelölendő terület mellett szolt. Végleges határozat e kérdésben azonban csak az eszmei szabályozási

Tegnap is az orfeumban kokettált vele egy aszfaltbetyár, úgy, hogy szinte szerettem volna belékötni. Nagyon békés ember vagyok ugyan, de ami a feleségemet illeti, kész vagyok érte embert ölni. Elképzelhetik tehát, hogy féltékeny férj létemre, hogy érezhettem magam, a mikor az előszobában két kardot láttam a sarokban. Azon hiszemben, hogy megcsal a feleségem és én most öt rajta kaphatom, eldugtam a két kardot, de most már, hogy tisztán látom a helyzetet, újra visszaszolgáltatom. — Es hová dugta őket. — Az utazó ládába. — Hová szerencsétlen? kiáltott fel asszonyka. — Az utazó ládába! felelt bambán a férj. Miért nem szóltál? Hisz' mialatt itt tárgyaltál az urakkal, feladattam a ládát s azok most már javában utaznak.

A föld forgott körülöttem, elsötétült előttem minden s feldöntve egy majolika vázát rohan-tam ide hozzád egy kardért.

Bárfay hátrahanyatlott egy karosszékből, Szentmiklóssy pedig nevetve nyitotta ki szekrényét s átnyújtotta barátjának a kardot, mint egy spártai anya, ki fiát a harcba küldi ezekkel a szavakkal:

— Ezzel — vagy ezen!

terv elkészülte után, — ami a közel jövőben fog megtörténni, — hozható.

Makó Lajos szinigazgató kérvényét tárgyalta azután a bizottság, Makó szinigazgató ugyanis az idej elköszent szinlévad és a nagy forróság, nemkülömben a horribilis színházber miatt nagy anyagi veszteséget szenved és e címen a 3000 koronás segélynek 5000 koronára való felemelését kérelmezte. A bizottság, mérlegelve a felhozott indokokat és Makó társulatának kiváló hazafias működését a kérelmet pártolni határozta.

Mayer József indítványára a szinügyi bizottság egyhangú lelkesedéssel Makó szinigazgatónak a legkényesebb műziszt is kielégítő működéséért és azért a hazafias kulturmissióért, melyet főleg azáltal fejt ki, hogy szemben az eddigi igazgatókkal, sokszor saját érdeke ellenére a magyar népeletről merített népszínműveket, hazafias darabokat játszat és működését ideális hazafias szempontból fogja fel, dicséretet és elismerést szavazott. A határozatot Makó Lajos igazgatóval írásban közölni rendelték.

A legközelebbi városi közgyűlés, — június 6-án. — a színház kérdésével, továbbá Makó kérvényével is foglalkozni és előre láthatólag mindenben magáévá teszi a szinügyi bizottság határozatait.

Brankovits patriárka végnapjai.

A görög keletiek ősz egyházfejdelme szombaton a képviselőházban ismét beszélgetett önmagáról. Történt pedig ez egy interpelláció kapcsán, amelyet az országos függetlenségi és 48-as párt kitűnő alelnök: Batthyány Jivadar gróf intézett a miniszterelnökhöz. Hatásos beszédében, amelyet mindvégig nagy figyelemmel hallgattak és zajos helyeslésekkel fogadtak, visszautasította Rakovszky Bélának a függetlenségi párt és a szerb radikálisok ellen emelt alaptalan vádjait s visszautasította azt, mintha politikai hajszát indítottak volna a patriárcha ellen. Három szempontból bírálta el aztán az egész kérdést és pedig politikai, a szerb egyházi autonomia egész komplexumának kérdése és a patriárcha jelenlegi eljárása szempontjából. Hogy a függetlenségi párt és a szerb radikális párt közt paktum volna, amelynek ára a patriárcha elmozdítása lenne, azt a szerb radikális párt vezéreinek nyilatkozatával cáfolta meg, amelyet egész terjedelmében felolvastott, s amely szerint a szerb radikális párt soha engedményeket nem kért s nem is kér a függetlenségi párttól. Visszautasította Rakovszkynek azt a vádját is, mintha a szerb radikálisok nagyszerb-politikát üznének hátmegett s örömmel üdvözölte a szerb testvéreket, akik az önálló vánterületért s a független Magyarországért a függetlenségi párttal egy vonalban harcolnak. Leleplezte ezután a patriárcha politikáját is, aki Béctől vár csak segítséget s ennek igazolására s patriárcha lapjaiból érdekes szemelvényeket olvasott fel. Felemlítette ezzel kapcsolatban, hogy amikor a patriárcha ügye rosszra fordult, egyszerre hét új lap jelent meg.

— A lopott pénzből telik, — jegyezte meg erre Nagy György.

— Felkérem a képviselő urat, hogy ilyen kifejezésektől tartózkodjék, — szolt az elnöki rendutasítás

— A szerb egyházi kongresszus eljárását helyesnek tartja, mert csak véleményt mondott s ezzel szemben rámutatott arra, hogy évek óta támadták a patriárchát a lapokban, ő azonban sohasem indított pórt. Interpellációjában, amelyet zajos helyesléssel fogadtak, azt kérdezte a miniszterelnöktől, hogy szándékozik-e azt az ügyet mielőbb tisztázni, hogy ennek alapján a szerb egyházban a nyugalom és az autonomiai szervezet akadálytalan működése biztosítható.

Wekerle Sándor miniszterelnök az idő előrehaladottságára való tekintettel, — 1/4 óra volt, — az interpellációra szombaton még nem felelt. A nagy készülségre valló interpelláció ismét aktuálisá tette ezt a régóta húzódó kérdést s valószínű, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök legközelebbi audienciája alkalmával jelentést tesz a királynak róla. A miniszterelnök válasza erre az interpellációra is az audiencia utánra várható.

A szerb püspöki zsinat tegnap foglalkozott a Brankovics-ügygel. Dacára az erős kapacitációnak, nem volt hajlandó kimondani Brankovics György szerb patriárcha ártatlanságát, csupán azt jelentette ki, hogy a kongresszus nem volt illetékes Brankovicsot elítélni. Zmejanovics Gábor verseci püspök annak demonstrálására, miszerint távol áll tőle, hogy akár az adminisztratív, akár pedig a patriarchatusi tisztre pályázzon, két évi szabadságot kért a kapott.

Szóval Brankovics György patriárka csak szegényt hoz egyházára és a szerb nép nyugalma érdekében felette kívánatos volna, ha a kormány erősen intézné el ezt a hosszú idő óta húzódó ügyet, tegye pedig ezt olyképen, hogy a szerb nép nyugalma visszatérjen és az autonomiai szervezet továbbra is akadálytalanul működjék.

Brankovics György patriárkaságának végnapjait éli és öt is utóleri a nagybeteg sorsa, életelixirrel lehet napokig még lelket benne tartani, de végre is a legyőzöttnek ő neki kell lennie. Így vagyon ez a sors könyvében megírva.

Kirándulás a Tátrába.

A leányiskola tanulmányutja.

Az újvidéki polgári leányiskola, mint minden évben, ezidén is kirándulást rendez és az intézet növendékeinek így évről-évre alkalma nyílik hazánk szépségeit megtekintetni. Az idej tanulmányut Magyarország legszebb vidékére: a Tátrába fog vezetni. A dicséretes és fáradságos előkészületeket élén az intézet kitűnő és érdemes igazgatónőjével: N. Nemessányi Adél urnóval, Bakonyi Hugó és Mészárosné Weisz Berta tanárok, mint a kirándulócsoport vezetői végzik.

A tátrai kirándulást tervezete a következő: Indulás jun. 23-án Budapestre a délelőtti személyvonattal, érkezés jun. 23-án este Budapestre, — itt meghálás. Indulás jun. 24-én reggel a gyorsvonattal, érkezés jun. 24-én délelben Kőrmöcbányára. — itt meghálás. Junius 24-én délután kirándulás a szabadba. Junius 25-én reggel a pénzverde megtekintése. Indulás junius 25-én reggel a gyorsvonattal, érkezés junius 25-én délután Fenyőházára — itt meghálás. Junius 25-én délután a villanytelep és gőzfűrész megtekintése. Indulás junius 26-án reggel Rózsahegyre — itt a textilgyár megtekintése és ebéd: Indulás junius 26-án délután Liptószentmiklósr. Indulás junius 26-án este a Csorabátóra, érkezés junius 26-án este Csorabátóra, — itt meghálás. Junius 27-én d. u. reggel kirándulás a poprádi tóhoz. Indulás junius 27-én d. u. kocsin Tátrafüredre — itt meghálás. Junius 28-án reggel kirándulás a tarpatki vizeséshez. Indulás jun. 28-án d. u. Tátra-Lomnicra és Poprád-Felkára, érkezés junius 28-án este Kassára — itt meghálás. Junius 29-én reggel II. Rákóczi Ferenc és Zrinyi Ilona sírjának megkoszorúzása, a város megtekintése. Ugyancsak junius 29-én d. u. kirándulás a Csermelyvölgybe. Indulás junius 29-én este személyvonattal, éjjel uton, érkezés junius 30-án reggel Budapestre. Indulás junius 30-án reggel Újvidékre, érkezés junius 30-án délután 4 órakor Újvidékre. Az utazás tartama 8 nap, utiköltség II. osztályon 66—70 K.

Tátrai ut költségtervezete személyenként.

1. Újvidék-Budapest II. oszt. 14. zona K 6—
2. Budapesti költség (vacsora, szállás, reggeli, borralaló) . . . . . K 3—
3. Budapest-Poprád-Felka gyorsvonat II. oszt. 16. zona . . . . . K 10—
4. Kőrmöcbányai költség (ebéd, vacsora, szállás reggeli, ebéd és borralaló) . . . . . K 5—
5. Fenyőházi költség (vacsora, szállás, reggeli, borralaló) . . . . . K 3—
6. Rózsahegy-i költség (ebéd, borralaló) 1:50
7. Csorbai fogaskerekű vasut . . . . . 2—
8. Csorbató-i költség (vacsora, szállás, reggeli, ebéd és borralaló) . . . . . K 5—
9. Csorba-tátrafüredi kocsiut . . . . . 2—
10. Tátrafüredi költség (vacsora, szállás, reggeli, ebéd, borralaló) . . . . . K 5—
11. Villanyos Poprád-Felkára . . . . . 1—
12. Poprád-Felka-Kassa-Budapest, személyvonat II. oszt. 16. korooa . . . . . K 8—
13. Kassai költség (vacsora, szállás, reggeli, ebéd, vacsora, borralaló, vasut a Csermelyvölgybe . . . . . K 5:50

14. Költség uton (reggeli, Bpest, ebéd Szabadkán, borralaló) K 2—
 15. Budapest-Ujvidék II. oszt. 14. zóna K 6—
 16. Beiratási díj, levelezési, sürgönyköltség K 1—
 17. Uzonáról a növendékek gondoskodnak, 8 nap á 50 fill. K 40—
 Összes költség K 70—
 (Csupán vasut és kocsit 35 K, ételmezés 30 K).

H I R E K.

Személyi hír. Balla Aladár dr. főispán, — aki családijával néhány hét óta az olasz tengerparton üdül, — holnap szerdán este a gyorsvonattal Ujvidékre hazakerkezik. Balla Aladár dr. a csütörtök délelőtti előkészítő tanácsülésen és a csütörtök délután tartandó rendes városi közgyűlésen elnökölni fog.

Szociálista népgyűlés. Az ujvidéki szociáldemokrata párt vasárnap délután 2 órakor, a törvényház melletti téren népgyűlést tartott, melyen az általános választói jogról és a vasutasok fegyelmi szabályzatáról esett szó. A népgyűlés a legnagyobb rendben folyt le.

Hova kerüljön a vásártér? Ez a nagyfontosságú kérdés a holnapi közgyűlés napirendjére kerül és a törvényhatósági bizottság fogja a vitás ügyet eldönteni. Két felfogás, illetve vélemény áll ezeidre kiélesítve egymással szemben: az egyik részről a futtaki kaputól balra a temető melletti területet a másik részről a pirosi kapunál levő területet hangoztatják a legcélszerűbb megoldás gyanánt. A vitát azonban, a jelekből ítélve, kerületi érdekek fogják eldönteni, mert az I. negyedbeliek a futtaki-utcai, a II. negyedbeliek a pirosi-út menti vásártér mellett törnek lándzsát. Előreláthatólag hosszas vita lesz e tárgyban, melynek kimenetele elé érdeklődéssel tekintünk.

Apad a Duna. A Duna vize napról-napra rohamosan és sokkal nagyobb arányban, mint amilyenben áradt volt, apad. A jelenlegi vízállás szemben a 6 méter 25 centiméternyi legmagasabb vízállással 5 méter 65 centiméter. Az ujvidéki árvízveszedelemtől Endre Antal műszaki tanácsostól a következő hivatalos értesítés érkezett; Legilletékesebb szakértői vélemények szerint jelenthetem, hogy Ujvidéken az árvízveszélyt tartani nem kell. A város belső területe a vasuti töltés, továbbá a Ferencz József-csatorna, végül a város alatt teljesen biztosnak tekinthető. A kerületi töltések, melyek szintén semmi kivánnivalót nem hagynak fenn, csak a város alacsonyfekvésű erdőterületeit védik. Jelenleg nincs aggodalomra ok Kamenica és Karlócának a Dunasorban épült házaik nem lehetett megvédeni, mert nagyon közel vannak a Dunához, de ez Ujvidékkel nem függ össze. Az ujvidéki szőlőtelepeken nagyjából a talajvíz magassága okozott károkat és míg a Duna vize nem apad, addig e telepekről a víz nem folyik le.

Eljegyzések. Biró Dezső ur eljegyezte Rainer Rezső urhölgyet. (Minden külön értesítés helyett.) — Fischer Rezső, Sajkásszentivánról eljegyezte Stein David, sörraktáros leányát: Mariskát Ujvidékről.

„Elnémult harangok.” Makó Lajos színiigazgató a Halálór pönteki számában tolmácsolta azon kívánságnak, miszerint az elmúlt héten előadásra került: *Elnémult harangok* című hazafias tárgyú színművet adassa újból elő, — készséggel eleget tett és azt péntek este újlag előadásra tűzte ki. — Rákoss, Viktor és Malonyai Dezső ezen remekművét a színházbarárok közönség különös figyelmébe ajánljuk.

Kigyuladt ékszerüzlet. Hétfőről-keddre virradó reggel három órakor a Ferencz-József-téren levő *Krausz Samu* tulajdonát képező ékszerészüzlet eddig ki nem derített módon kigyuladt. A felcsapó lángoktól hamarosan tüzet fogott a tetőzet is, míg végre is a tűzoltóságnak sikerült a tüzet lokalizálni. A kár jelentékeny, de biztosítás útján megtérül.

Színházi heti műsor. Szerda: Rákóczy, operette újdonság. Csütörtök: Lili, operette. Péntek: közkiadásra: Elnémult harangok. Szombat: Az ördög, vígjáték. Vasárnap d. u.: A rátartós királykisasszony, operette újdonság; este: Szökött katona, népszínmű.

Városi közgyűlés. Városunk törvényhatósági bizottsága csütörtök délután négy órakor közgyűlést tart, melynek napirendjén nagyfontosságú és igen érdekes gazdasági kérdések fognak szerepelni. Többek közt a városi gazdálkodás múlt évi zárszámadása képezi az érdeklődés központját.

A padadó végvonaglásai. A városi törvényhatósági bizottság a május havi közgyűlésen egyhangú határozattal eltörölte a sérelmes és igazságtalan sétatéri padadót és elhatározta, hogy a sétatéren a padokon díjat többé nem szedtet, hanem ahelyett 200 széklet állítat fel, mely után bizonyos minimális díj lesz szedve. A határozat a székek felállításának napján lép életbe. A városi tanács a közgyűlés intencióhoz és határozatához képest a beszerzendő székekre sürgősen pályázatot irt ki, melyet az a körülmény késleltet, hogy a közgyűlés kimondotta, miszerint a beszerzendő székeknek kizárólag *hazai gyártmányuaknak* kell lenniük. A hazai ipar sajnos — sok tekintetben, — legalább is az előállítás gyorsaságát illetőleg, — még kívánni való hogy fenn, de inkább szedjék egy pár nappal tovább a padadót, a fő, hogy a város összes szükségleteit kizárólag *hazai gyárakból* fedezze. Ép ezért a padadó — elleneset nagy táborának még egy kis türelemmel kell lenniük és a padadó rövidesen végleg és visszavonulhatlanul ki fog mulni és haló porából többé fel nem fog tamadni.

A gazdasági bizottság ülése. A városi törvényhatósági bizottság gazdasági bizottsága ked. délután 4 órakor a városháza kis tanácsstornájában ülést tartott, melyen a csütörtöki városi közgyűlés tárgyait készítették elő.

Uj iparvállalat Ujvidéken. Városunk a közel jövőben egy oly iparvállalattal gazdagszik melynek hiányát nem csak mi, de egész vidékünk is érezte. *Bogdány és Társa*, városunkban már eddigelé is igen előnyösen ismert budapesti cég ugyanis, mint halljuk, itt fiók-telepet nyit, mely működési körébe felöleli a központi gőzfűtések, vízvezetékek, csatornázások légszuszvatékek, fürdők és szellőző berendezések készítését. Ha tekintetbe vesszük ama előnyöket, melyeket egy ily technikailag képzett és modern elvek szerint működő vállalat közelsége, városunkban való megtelepedése nyújt, úgy méltán örülhetünk jöttének, mely reá nézve is — ismerve közönségünk igényeit — csak bizató lehet.

Az ártézi fürdő pályázata. Az ujonnan építendő ártézi és gőzfürdő építkezésére és berendezésére kiirt pályázat sorsa felett a csütörtöki közgyűlés fog dönteni.

Rendkívüli közgyűlés. A „Tisztviselők fogyasztó szövetkezete” folyó hó 11-én, kedden délután 7 és 1/2 órakor a városháza nagytermében a vasutasok fogyasztó szövetkezetébe való beolvadás tárgyában rendkívüli közgyűlést tart. — Felkéri tehát az igazgatóság a szövetkezet összes tagjait, valamint azokat az urakat, akik még belépni szándékoznak, hogy szövetkezetünk felvirágoztatására eme rendkívül fontos és életbevágó kérdés megvitatása végett a közgyűlésen okvetlenül megjelenni sziveskedjenek. — Szövetkezetünk eddig 192 tagot számlál, de ez a szám a kilátásban levő rendkívüli előnyökre való tekintettel a 300-ot bizonyára meg fogja haladni, ha pedig a vasutasokkal sikerül egyesülnünk s mintegy 500 tagot számlálhatunk: a szövetkezet a legvérmesebb reményeket meghaladó anyagi előnyökben részesítheti tagjait. A szövetkezetbe belépni és a belépési nyilatkozatot aláírni (Hoffmann Mátyás igazg. elnök ural, vagy magán a közgyűlésen is) még folyton lehet. Az igazgatóság. Szünetelnek a főtárgyalások. A törvénysszék a június hó 3. napján kezdődő esküdtzéki bíráskodás miatt június hó 18-ig nem tart főtárgyalásokat.

Házhelyek a Kliszán. Hatszázhetvenkilenc szegény sorsú, ujvidéki polgár, — akik közt uralkodórészben munkások vannak, — a *Kliszán* házhelyeket kért. A város gazdasági hivatala javaslatot dolgozott ki, melyet a csütörtöki közgyűlés fog tárgyalni és amely előterjesztés a házhelyek átengedését fogja a közgyűlésnek javasolni. Szivesen üdvözzöljük ezt a szociális javaslatot, mely hivatva van szegény polgártársainkat előnyös feltételek mellett házhelyekhez és így állandó otthonhoz juttatni, amiáltal is legelső sorban a kivándorlás csökken, mert a szegénysorsuakat, — ezen javaslat határozatára emelkedése esetén, — az állandó otthon: a saját házuk elválaszthatlanul idekötnék városunkhoz és emellett jövő boldogulásuknak alapkövét tenőnk le. De egészségügyi szempontból is üdvözzöljük a tervezett új városnegyedet, mert a munkások a mai sok tekintetben egészségtelen és nedves lakások helyett száraz és egészséges házakhoz jutnának.

Halálozás. Fischer Henrik dr. ügyvédet, pártunk érdemes tagját és Fischer Adolf, fuvarozási vállalkozót súlyos csapás érte, amennyiben édes anyjuk özv. Fischer Salamonné, szül. Czeisel Adél f. hó 3-án éjjel 2 órakor életének 73. évében hosszas szenvedés után Zomborban meghalt. Az elhunyt urinó Zomborban köztiszteletnek és közbecsülésnek örvendett Temetése tegnap délután 4 órakor ment végbe.

Ujvidéki színészet.

Szombat este Sardou: A mult című vigiátéka került színre, közepes számú közönség előtt. *Mészáros Gizi, Almássy, Krémer* álltak az előadás homlokerében.

Vasárnap délután a „Mulató istenek”-et ismételték meg. *Mezei Andor, Bárdos és Koppán Margit* valóságos exelláltak.

Este egy bosnyák tárgyú darabot a „Szép Darinkát” játszották igen jó előadásban. *Krémer, Csókáné, Fodor Ella, Mezei Péter, Baróthy* igen jók voltak.

Hétfő este hatodszor aratott zajos sikert Lehár Ferenc „Vig özvegye”, melyet ez alkalommal is a zuhogó eső dacára nagyszámú közönség nézett végig. *Felhő Rózsi és Békeffi*, nenkülömben a többi szereplők is pompás jókedvben játszottak és élvezetes estét szereztek az elismeréssel nem fukarkodó közönségnek.

Politikai főmunkatárs: Kalmár Antal dr.
 Felelős szerkesztő: Mayer József.
 Társzerkesztő: Medvetzky Imre dr.

443. szám.

vögr. 1907.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. törvényszéknek 1907. évi 418/P. számú végzése következtében Dr. Belohorszky János ujvidéki ügyvéd által képviselt Beck Károly mint kisk. Beck Magdolna és kisk. Beck Károly gyámja javára *Verkity Krisztina* ellen 112 kor. s jár. erejéig 1907. évi március hó 12-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglal és 839 kor. ra becsült következő ingóságok, u. m.: szobabutorok, ágynemű, 2 ló, 2 ökör, egy kocsis és 2 lészerszám nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a titeli kir. járásbíró 1907 évi V. 53/2. számú végzése folytán 112 kor. tőkekövetelés, ennek 1906. évi március hó 29 napjától 1906. december 29-ig járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 49 kor. 31 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Verkity Krisztina végrehajtás szenvedő lakásán Kátyon leendő megtartására 1907. évi június hó 6-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitzüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Titelen, 1907. évi május hó 26. napján.

Rex,
 kir. bir. végrehajtó.

Fontos
 szőlőbirtokosoknak
 Legjobb minőségű Oltógummi,
 Kékkő és Raffia kapható:
Ludwig József
 fűszer- és csemege-kereskedésben. Ujvidék
 Uri-utca 17. szám.

3410 szám.
tkv. 1907.

Arverési hirdetmény.

A titeli királyi járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Flesch József tündéresi lakos végrehajtónak Dobrity György tündéresi lakos végrehajtást szenvedett ellen 174 korona 38 fillér tőke és járulékaik iránt folytatott végrehajtási ügyében az ujvidéki királyi törvényszék, s a titeli királyi járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság területén a tündéresi 122. számú telekkönyvi betétben Dobrity György nevében felvett az A. I. 1-2. sor 426. 427. hrszámú 235 négyszögöl kert 170 összeírású számú ház és 239 négyszögöl udvar Weitzenhoffer Ede (nős, Deutsch Mariával) késelemzése folytán ennek veszélyére és költségére 660 korona becsáron nyilvános árverés útján el fog adatni.

Határnapul az 1907. évi június hó 22. napjának délutáni 3 órája Tündéres község házhoz kitűzetik, oly hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon a becsáron alól is el fog adatni.

Kikiáltási ár a fenti becsár a melynek 10%-át venni szándékozik készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. és 3333. számú igazságügyminiszteri rendelet 3. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy a 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatói kötelesek.

A vevő köteles az árverési vételárát 2 egyenlő részletben és pedig az eisőt 15 nap alatt, a másodikát 45 nap alatt az árverés fogánájától számítva és pedig mindig az árverés napjától számított 5%-os kamatokkal együtt a titeli királyi adóhivatal mint bírósági letéptárnál lefizetni.

Kelt Titelen, 1907. évi márczius hó 21. napján. A királyi járásbíróság, mint telekkönyvi hatóságnál.

Dr. Petrovics,
kir. albiró.

Eladó!

A Magyar-utcai 55. számú bérház szabad kézből azonnal eladó. — Bővebbet a házban a tulajdonosnál. 134.3 — 2.

ÉRTESETÉS.

Ezennel van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy a Futtaki-utca 56. sz. alatt régi cégem alatt

a „fekete kádárhoz“

egy VENDEGLŐT nyitottam és kérem igen tisztelt vendégeimet, hogy eddig belém helyezett bizalmukkal a jövőben is megtiszteljenek, mivel törekvésem leendő, jó italok és izléses ételek pontos kiszolgálása által t. vendégeim kívánatait mindenben kielégíteni.

Számos látogatásért esdve
kiváló tisztelettel
HUCK JÓZSEF.

137.2 — 1.

Eladó

két jól jövedelmező bérház a Kiszácsi-utcában. A jobboldalon koresma- és borbély-üzlet van. Bővebb tudósítást a tulajdonos ad — Rézműves-utca 8. ház — 2-1. szám alatt.

Répa-Mag óvári, obendorfi

óriás Duppani zab. Dollár zab, Székely és kora amerikai lófogú teengerik Karós és törpe babok. Gyorsfejlődési Poland china

Magyar-bikák kan-

cok, Pekingi gácsérok Lámpanélküli költőgépek Pekingi kacsa-, emdei lud-, fehér és fekete Orpington toljasokra előjegyzéseket elfogad

gróf TELEKI ÁRVÉD

drassói uradalmi intézősége, u. p. Koneza.

Mindenemü gyomorhaj, aranyér, emésztési zavar, időszakl vagy állandó székrekedés s az ezekkel járó következmények legbiztosabb hatású gyógyszerre az orvosi tekintélyektől ajánlott

Cascara-Sagrada

LABDACS.

(Székeshérvári korona-pilula).

Ezen nem drasztikus hatású növény laxanszert, nem rontja a gyomrot, mint a többi hashajtó, fokozza az étvágyat, és a beteg működését elősegíti. Egyedüli szer, melyet a természet nem szok meg gyakori használat mellett sem.

1 üveg ára (50 labdacossal) 1 korona.
1 próba dohoz (12 labdacossal) 30 fillér.
3 korona és 45 fillér előzetes beküldés mellett 3 üveg vagy 10 dohoz bérmentve szállítatik. Megrendelések azonnal teljesíttetnek az egyedüli készítőnél: Czollner Vincze „Magyar korona“ gyógyszerárában, Székeshérvárott (Gróf Zichy-ház) 42.30 — 26

A magyar kir. államvasutak nyári menetrendje.
Érvényes 1907. évi május 1-étől, október 1-éig.

Oda Budapest—Zimony—Belgrád.												Vissza		
gyors v.	szem. v.	szem. v.	gyors v.	szem. v.	szem. v.	ind.	é.	ind.	é.	ind.	é.	gyors v.	szem. v.	gyors v.
7.00	7.15	11.15	3.20	6.30	10.10	ind.	BUDAPEST k. p. n.	é.	5.50	7.10	10.15	1.00	6.55	10.05
10.15	12.37	—	6.36	8.06	3.54	é.	SZABADKA	ind.	11.50	—	5.05	9.51	1.52	6.37
10.30	1.27	4.15	6.48	—	5.30	ind.	SZABADKA	é.	10.21	—	—	9.39	1.26	6.26
—	1.56	4.43	7.10	—	6.20	—	Csantavér	—	9.52	—	—	—	12.58	—
11.05	2.22	5.09	7.25	—	6.27	—	Topolya	—	9.29	—	—	9.07	12.33	5.54
11.22	2.44	5.32	7.42	—	7.05	é.	Kishegyes-Bácsfeketehegy	é.	8.58	—	—	—	12.04	5.37
11.23	3.07	5.55	7.55	—	7.27	ind.	Óverbász	é.	8.29	—	—	8.39	11.05	5.21
11.37	3.27	5.17	—	—	7.46	—	Ókér	—	8.09	—	—	—	11.19	5.04
11.51	3.43	6.34	—	—	8.13	—	Kiszács	—	7.46	—	—	—	11.03	4.49
12.03	4.03	6.55	8.37	—	8.34	é.	UJVIDÉK	ind.	7.22	—	—	7.56	10.42	4.29
12.20	6.43	—	10.16	—	11.07	é.	(ind.)	(é.)	4.44	—	—	6.20	8.06	1.02
3.49	—	—	10.30	6.40	11.47	ind.)	Zimony	(é.)	4.11	8.00	11.15	5.50	7.35	—
—	—	—	10.38	6.55	11.57	é.	Belgrád	ind.	4.00	7.45	11.00	5.41	7.25	—

Oda Baja—Ujvidék.						Vissza			
v. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.	v. v.	v. v.
4.00	7.32	1.15	ind.	Baja	é.	6.33	8.53	3.23	7.00
5.06	8.25	2.15	é.)	Baja	ind.	5.25	7.55	2.17	5.47
5.09	8.26	2.16	ind.)	Regóce	é.	—	7.54	2.14	4.42
5.56	9.12	2.26	—	Gádor	—	—	7.14	1.28	4.58
6.25	9.14	3.23	é.	Zombor ind.	—	—	6.45	12.57	4.23
—	6.57	3.52	—	Zombor vásárt.	—	—	6.03	11.13	—
—	7.07	4.02	—	Fernbach-szál.	—	—	5.54	11.04	—
—	7.30	4.25	—	Sztapár	—	—	5.32	10.42	—
—	7.49	4.44	—	Szilberek	—	—	5.16	10.28	—
—	8.10	5.06	—	Hodságh	—	—	4.48	10.02	—
—	8.25	5.31	—	Paripás	—	—	4.29	9.45	—
—	8.49	5.45	—	Parrag	—	—	4.08	9.25	—
—	9.05	6.01	é.)	Szépliget ind.	—	—	3.50	9.09	—
—	9.16	6.03	ind.)	Szépliget é.	—	—	3.26	9.07	—
—	9.30	6.17	—	Bulkeszi	—	—	3.12	8.55	—
—	9.45	6.30	—	Petróc-Dunagál.	—	—	3.01	8.44	—
—	10.10	6.55	—	Ó-Futak	—	—	2.32	8.16	—
—	10.31	7.17	é.	Ujvidék ind.	—	—	2.07	7.51	—

Oda Ó-Beose—Ujvidék.				Vissza				
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	
4.40	9.45	4.20	ind.	Obecse	é.	6.56	12.43	7.31
5.12	10.11	4.42	—	Bácsföldvár	—	6.35	12.20	7.10
5.34	10.31	5.02	—	Csurog	—	6.19	11.53	6.53
5.54	11.02	5.22	—	Zsablya	—	5.55	11.19	6.26
6.09	11.18	5.39	—	Boldogasszonyfalva	—	5.29	10.46	6.11
6.32	11.45	6.02	—	Temerin	—	5.13	10.28	5.55
6.41	11.54	6.11	—	Tiszaistvánfalva	—	4.57	9.59	5.37
6.54	12.09	6.24	é.)	Vaskapu (ind.)	é.)	4.43	9.43	5.23
7.01	12.13	6.25	ind.)	Ujvidék (é.)	é.)	4.42	9.42	5.22
7.25	14.40	6.49	é.)	Ujvidék ind.	ind.	4.17	9.15	5.00

Oda Ujvidék—Vaskapu—Titel.				Vissza			
sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	sz. v.
6.37	5.10	ind.	Ujvidék	é.	6.00	3.01	—
7.00	5.37	é.)	Vaskapu	(ind.)	5.33	2.28	—
7.05	5.38	ind.)	Vaskapu	(é.)	5.28	2.33	—
7.31	6.07	—	Káty	—	6.06	2.15	—
7.42	6.19	—	Tiszakálmánfalva	—	4.34	1.56	—
7.57	6.39	—	Sajkásszentiván	—	4.25	1.41	—
8.11	6.58	—	Tündéres-Dunagárdony	—	4.04	1.26	—
8.24	7.16	—	Sajkáslak	—	3.48	1.14	—
8.37	7.30	é.	Titel	ind.	3.32	1.00	—

*) A vastag fekete számok éjjeli időt jelentenek.